

Godtgørelse for ikke afholdt ferie ved sygdom og afsked

FOB nr. 80.484

Henstillet til industriministeriet - evt. efter drøftelse med finansministeriet - på ny at overveje en afgørelse, hvorefter der ikke tilkom en afskediget forstander ved en skipperskole, der havde været sygemeldt i længere perioder forud for afskedigelsen, ret til godtgørelse for ikke afholdt ferie og særlig feriegodtgørelse.

(J. nr. 1980-190-01).

A klagede over, at handelsministeriet (nu industriministeriet) havde tilsluttet sig en udtalelse fra direktoratet for søfartsuddannelsen, hvorefter direktoratet ikke mente, at A's mand, B, havde ret til godtgørelse for ikke-afholdt ferie og særlig feriegodtgørelse i forbindelse med sin fratræden fra en stilling som forstander ved X skipperskole den 30. juni 1978.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at B var ansat som skolebestyrer/forstander ved skipperskolen fra den 1. september 1964 til den 30. juni 1978.

Skipperskolens vedtægter var godkendt af handelsministeriet i henhold til § 4 i bekendtgørelse nr. 376 af 7. september 1967 om godkendelse og drift m. v. af skipperskoler. Skipperskolen, der var en selvejende institution, modtog 100 pct. statstilskud til bl. a. lønninger, herunder feriegodtgørelse, jfr. bekendtgørelsens § 6, stk. 1, jfr. § 5. En bestyrelse på 5 medlemmer havde den øverste ledelse af skolens anliggender og forvaltede skolens midler, jfr. vedtægternes §§ 3 og 5. Vedtægternes § 6, stk. 1, indeholdt følgende regel: »Bestyrelsen ansætter skolens bestyrer. Ansættelsen skal godkendes af handelsministeriet.«

Efter sin fratræden fra stillingen som forstander den 30. juni 1978 anførte B i en skrivelse til handelsministeriet:

»... jeg (gør) opmærksom på, at jeg kan tilkomme 1½ pct af min løn for ferieåret 1977/78, der skulle have været udbetalt sammen med lønnen for maj måned 1978, ligesom der tilkommer mig 1½ pct. af min løn for ferieåret 1978/79 og indtil min fratræden med udgangen af juni måned 1978.

Endelig kan jeg oplyse, at jeg ved min fratræden ikke havde afviklet ferie for 1978/79, således at jeg må være berettiget til 4 ugers ferie med løn.

Da jeg intet har fået udbetalt i feriegodtgørelse, skal jeg anmode om snarest at få tilsendt det mig tilkommende beløb.«

Handelsministeriet sendte B's skrivelse til direktoratet for søfartsuddannelsen til besvarelse.

Direktoratet for søfartsuddannelsen indhentede i den anledning en udtalelse af 9. oktober 1978 fra finansministeriet, lønnings- og pensionsdepartementet, der anførte, at B efter samtlige foreliggende omstændigheder måtte anses for

omfattet af cirkulære nr. 139 af 5. juni 1977 om de for statens tjenestemænd gældende ferieregler.

Dette cirkulære (nu cirkulære nr. 217 af 5. december 1979) indeholdt i § 7 følgende bestemmelse om feriemæssig stilling ved afsked:

»En tjenestemand, der afskediges med pension i henhold til kapitel 2 i lov om tjenestemandspension, skal så vidt muligt før afskedigelsen holde den indtil afskedstidspunktet indtjente ferie. Tjenestemanden oppebærer i forbindelse med afsked særlig feriegodtgørelse, der er indtjent indtil afskedstidspunktet, jfr. dog stk. 3.

Stk. 2. Har tilgodehavende ferie ikke kunnet afvikles som anført i stk. 1, er tjenestemanden for en periode af samme længde som den tilgodehavende ferie berettiget til en godtgørelse, der udgør forskellen mellem pensionen og den senest forud for afskedigelsen oppebårne lønning.

Stk. 3. Ved opgørelse af tilgodehavende ferie medregnes fravær på grund af sygdom umiddelbart forud for afskedigelsen ikke som tjeneste. Løn og andet vederlag, der er udbetalt under sådant fravær, medtages ikke ved beregning af særlig feriegodtgørelse.

Stk. 4. Retten til godtgørelse efter stk. 2 og særlig feriegodtgørelse bortfalder, såfremt tjenestemanden umiddelbart forud for afskedigelsen har været fraværende på grund af sygdom i 6 måneder eller derover.«

Et afgørende spørgsmål i sagen var herefter, hvorvidt B's ret til godtgørelse efter § 7, stk. 2, og til særlig feriegodtgørelse var bortfaldet efter § 7, stk. 4, som følge af sygdom i 6 måneder eller derover umiddelbart forud for afskedigelsen.

Til belysning af dette spørgsmål fremgik der følgende af de foreliggende oplysninger:

I skrivelse af september 1974 rådede en læge bestyrelsen for skipperskolen til, at B af helbredsmæssige grunde fik nedsat sit ugentlige timetal ved elevundervisningen.

Af en skrivelse af november 1974 fra formanden for bestyrelsen til B fremgik det, at der på det tidspunkt var tale om, at B skulle fritages helt for undervisningstimer.

I skrivelse af 14. marts 1977 meddelte B direktoratet for søfartsuddannelsen, at han fra denne dag var sygemeldt indtil videre.

I skrivelse af 22. marts 1977 meddelte direktoratet for søfartsuddannelsen skipperskolen følgende i anledning af skolens budgetforslag for finansåret 1977/78:

»...

Skolens forstander har - med stiltiende accept fra direktoratet - som følge af hans helbredsmæssige tilstand ikke opfyldt sin undervisningspligt - 24 timer ugentlig - i en længere periode. Direktoratet mener ikke fortsat at kunne acceptere dette og forventer herefter, at forstanderen snarest belejligt overtager normal undervisning.

...«

I skrivelse af 10. august 1977 meddelte direktoratet for søfartsuddannelsen bestyrelsen for skipperskolen følgende:

»...

Siden 14. marts 1977 har forstanderen været formelt sygemeldt. Det er nu blevet oplyst, at forstanderen på grund af sin helbredstilstand ikke forventer at kunne genoptage sin gerning og den til stillingen hørende pligtige undervisning, hvorved bemærkes, at det stedse har stået klart, at den stiltiende accept af fritagelse for undervisningspligten kun kunne være midlertidig. Direktoratet beklager herefter at måtte meddele, at forstanderens løn efter udgangen af november 1977 ikke vil kunne indgå i skolens tilskudsberettigende udgifter. Der gives herved bestyrelsen mulighed for inden udgangen af august 1977 at afskedige forstanderen, der er ansat i en tjenstemandslignende stilling, med 3 måneders varsel i overensstemmelse med de for tjenstemænd gældende regler.

...«

Den 15. august 1977 meddelte bestyrelsen for skipperskolen direktoratet for søfartsuddannelsen, at bestyrelsen havde besluttet følgende:

»... at (B), der på tilfredsstillende måde har administreret skipperskolen i mange år, ikke skal afskediges, men at det kan være rimeligt under hensyn til landets økonomiske situation, at (B) fortsætter som forstander uden undervisningspligt, men med en nærmere aftalt reduceret løn, hvis han inden den 15. september 1977 atter kan raskmeldes.«

I skrivelse af 18. august 1977 meddelte direktoratet for søfartsuddannelsen bestyrelsen for skipperskolen, at direktoratet ikke kunne godkende bestyrelsens beslutning vedrørende fortsat ansættelse af B, og at direktoratet forbeholdt sig adgang til at gøre bestyrelsen ansvarlig for de ekstra udgifter, som ville blive påført skolen i strid med de af direktoratet givne anvisninger.

I skrivelse af 22. august 1977 meddelte B bestyrelsen for skipperskolen følgende:

»Det skal herved meddeles, at jeg efter samråd med min læge kan genindtræde i min stilling som forstander for (X) skipperskole, foreløbig på prøve, på de af skolens bestyrelse foreslåede betingelser, der er tilsendt direktoratet for søfartsuddannelsen den 15. august 1977.

Jeg udbeder mig oplysninger om de fremtidige løn- og ansættelsesforhold for min stilling ved skolen.«

I skrivelse af 23. august 1977 meddelte direktoratet for søfartsuddannelsen B, at direktoratet anså B som afskediget med udgangen af august 1977 fra stillingen som forstander for skipperskolen. Direktoratet instruerede samtidig skolen om at forholde sig på en nærmere angivet måde med hensyn til udbetaling af B's løn.

I skrivelse af 25. august 1977 meddelte skipperskolen direktoratet, at skolen ville forholde sig i overensstemmelse med direktoratets anmodning i skrivelser af 10. august 1977 med hensyn til lønudbetaling.

I de følgende måneder indbragtes sagen flere gange for handelsministeren af bl. a. formanden for bestyrelsen.

Med skrivelse af 1. september 1977 orienterede bestyrelsesformanden handelsministeren om B's ovennævnte skrivelse af 22. august 1977. Endvidere orienterede skipperskolen i skrivelse af 23. september 1977 direktoratet og handelsministeriet om B's skrivelse af 22. august 1977.

I en skrivelse af 4. november 1977 meddelte handelsministeren bl. a. følgende til bestyrelsesformanden:

»...

(B) har været sygemeldt siden 14. marts 1977 og har ikke siden været i tjeneste, heller ikke på deltid. På baggrund af denne lange og endnu ikke afsluttede sygdomsperiode og, som jeg må forstå, uden udsigt til, at tjenesten kan genoptages i fuldt omfang, kan jeg vanskeligt se, at en fortsættelse vil være mulig.

Jeg vil her gøre opmærksom på, at havde det drejet sig om en tjenestemand, ville det efter gældende regler have været nødvendigt at tage skridt til afskedigelse allerede efter ca. 4 måneders fravær.

Også i lyset heraf bør forslaget om (B's) delvise genoptagelse af tjenesten anskues. Kun en ringe del af den ugentlige arbejdstid på 40 timer vil blive præsteret, og det - forstår jeg - endda med bistand af kontormedhjælp.

I betragtning af, at (B) også i længere tid forud for den 14. marts 1977 har været ude af stand til at bestride sit hverv fuldt ud, burde sagen om hans forbliven i stillingen nok have været rejst på et tidligere tidspunkt. Den omstændighed, at direktør (C) har ventet længere med at rejse sagen, end det måske er rimeligt, bør i hvert fald ikke føre til, at forholdet fortsat ikke finder en løsning.

...

Selv om det sker med betænkelighed, vil jeg under hensyn til sagens omstændigheder være indforstået med, at (B) fratræder stillingen med 6 måneders varsel fra udgangen af indeværende år.«

I skrivelse af 10. november 1977 til handelsministeren meddelte bestyrelsesformanden bl. a. følgende:

»...

Sagen drejer sig nemlig i første instans ikke om, hvorvidt (B) er i stand til at bære hele det administrative og pædagogiske ansvar for (X) skipperskoles drift. Det har han gjort i 17 år, og det er han fortsat i stand til - også efter nedskæring af kontorhjelpe til halvdelen af, hvad direktoratet tidligere har godkendt.

...«

I skrivelse af 18. november 1977 til bestyrelsesformanden fastholdt handelsministeren, at han ikke så anden udvej, end at B måtte fratræde sin stilling, og at han stadig var indforstået med, at fratrædelsen kunne ske med 6 måneders varsel fra udgangen af 1977, således at B oppebar løn som forstander indtil udgangen af juni 1978.

Handelsministeren henviste i skrivelsen bl. a. til, at han under en samtale med bestyrelsesformanden den 15. november 1977 havde forstået, »at der ikke er udsigt til, at (B) vil kunne raskmeldes, således at han i fuldt omfang kan genoptage de administrative og pædagogiske pligter, der er knyttet til stillingen som forstander«.

I senere skrivelser til bestyrelsesformanden af 23. november og 6. december 1977 fastholdt handelsministeren dette standpunkt.

I skrivelse af 9. januar 1978 meddelte direktoratet for søfartsuddannelsen B følgende:

»Under henvisning til skrivelse herfra af 23. august 1977, hvori meddeles, at direktoratet anser Dem som afskediget på grund af sygdom fra udgangen af august 1977, skal man for en ordens skyld meddele, at perioden, hvori Deres løn vil kunne indgå som tilskudsberettigende udgift for (X) skipperskole uanset indholdet af ovennævnte skrivelse af 23. august 1977, efter aftale med handelsministeriet er forlænget til udgangen af juni måned 1978.«

I skrivelse af 1. februar 1978 meddelte formanden for bestyrelsen handelsministeren, at bestyrelsens uvilje mod at tage initiativ til at afskedige B ikke var mindre end tidligere. Formanden vedlagde brevet et protokollat fra bestyrelsesmødet den 29. januar 1978 samt udkast til skrivelse til B. Ifølge protokollatet havde bestyrelsen på mødet den 29. januar 1978 besluttet, »at (B) genoptager sin funktion som forstander for skipperskolen under forudsætning af (B's) accept af de i skrivelsen til (B) anførte løn- og ansættelsesforhold«. Det vedlagte udkast til skrivelse til B var formuleret således:

»Som svar på Deres skrivelse af 22. august 1977 skal jeg meddele, at bestyrelsen den 29. januar 1978 har besluttet, at De straks kan genoptage Deres funktion som forstander for skipperskolen som hidtil, og at De fra 1. juli 1978 fortsætter som pædagogisk og administrativ leder, forstander, med løn 44.000 kr. årlig uden den nuværende kontorassistance.«

Under henvisning til det nævnte protokollat og udkastet til skrivelse til B meddelte direktoratet for søfartsuddannelsen i skrivelse af 2. februar 1978 skipperskolen, at »... den omstændighed, at (B) på grund af sygdom ikke er i stand til at bestride hvervet, medfører, at han ikke mere kan anses som godkendt som forstander for skolen, hverken helt eller delvist, jfr. bestemmelsen i vedtægternes § 6«. Direktoratet henviste i øvrigt til handelsministerens tidligere beslutning om at udbetale løn til udgangen af juni 1978.

I en skrivelse af 3. februar 1978 til handelsministeren anførte bestyrelsesformanden følgende:

»...

Forstander (B) raskmeldte sig efter samråd med sin læge den 22. august 1977, foreløbig på prøve, på de af skolens bestyrelse foreslåede betingelser, som var tilsendt direktoratet for søfartsuddannelsen den 15. august 1977.

Forhandlingerne med direktoratet om disse betingelser trak i langdrag, men den tid, der gik hermed, forsikrede du mig ville naturligvis ikke blive tillagt (B's) sygdomsperiode. Jeg kan derfor ikke anerkende, at (B's) sygdom i det seneste brev fra direktoratet skal være grundlag for en afskedigelse.«

I skrivelse af 7. februar 1978 meddelte handelsministeren formanden for bestyrelsen under henvisning til sine skrivelser af 4., 18. og 23. november og 7. december 1977, at handelsministeriets stilling til sagen var uændret, og at ministeriet således ikke kunne godkende bestyrelsens beslutning af 29. januar 1978.

I skrivelse af 26. februar 1978 til handelsministeren meddelte bestyrelsesformanden, at bestyrelsen ikke kunne imødekomme ministeriets ønske om, at B blev afskediget, og at dette var skolens endelige beslutning.

Ved skrivelse af 3. marts 1978 meddelte revaliderings- og pensionsnævnet for X amt B, at han var tilkendt højeste invalidepension med virkning fra den 1. august 1977.

I skrivelse af 9. marts meddelte B bestyrelsen for skipperskolen følgende:

»Idet jeg henviser til min skrivelse af 22. august 1977 til bestyrelsen for (X) skipperskole, skal jeg meddele, at mit helbred siden da er blevet så forringet, at jeg ikke mere vil kunne indtræde i min stilling som forstander på de af bestyrelsen foreslåede betingelser.

...«

I skrivelse af 23. marts 1978 meddelte bestyrelsesformanden herefter handelsministeren, at bestyrelsen i et møde samme dato med beklagelse havde

taget B's skrivelse af 9. marts 1978 til efterretning og vedtaget at opslå stillingen som forstander.

B forblev sygemeldt i perioden fra sygemeldingen af 9. marts 1978 og indtil hans fratræden den 30. juni 1978.

Som nævnt ovenfor rejste B over for handelsministeriet krav om 1½ pct. særlig feriegodtgørelse og 4 ugers ferie med løn.

Under henvisning til den ovenfor nævnte udtalelse af 9. oktober 1978 fra finansministeriet meddelte direktoratet for søfartsuddannelsen i skrivelse af 25. oktober 1978 B, at direktoratet måtte være af den opfattelse, at han ikke havde krav på de nævnte ydelser, hvorved direktoratet bl. a. henviste til § 7, stk. 4, i cirkulæret af 5. juli 1977, jfr. ovenfor. Direktoratet for søfartsuddannelsen underrettede X skipperskole herom.

B gjorde i skrivelse af 30. oktober 1978 til direktoratet (hvoraf han sendte kopi til finansministeriet) gældende, at forudsætningen om, at han havde haft en sygdomsperiode på 6 måneder eller derover umiddelbart forud for sin afskedigelse, måtte bero på en fejltagelse, idet han havde været sygemeldt fra den 14. marts 1977 til den 22. august 1977, hvorefter direktoratet i skrivelse af 23. august 1977 havde anset ham for at være afskediget fra sin stilling som forstander for X skipperskole. Og han anførte videre:

»Tiden, der gik med de forhandlinger, der herefter fandt sted mellem formanden for skolen og handelsministeren vedrørende mine ansættelsesforhold, og som af forskellige grunde trak ud, skulle efter aftale mellem handelsministeren og formanden ikke tillægges min fraværsperiode.«

I en skrivelse til finansministeriet udbad direktoratet for søfartsuddannelsen sig finansministeriets udtalelse om, hvorvidt ministeriet kunne tiltræde, at direktoratet fastholdt sin afgørelse af 25. oktober 1978.

Ved skrivelse af 18. december 1978 meddelte finansministeriet, at ministeriet kunne tiltræde direktoratets afgørelse af 25. oktober 1978.

Direktoratet sendte X skipperskole kopi af skrivelserne af 18. december 1978 fra finansministeriet. Jeg gik ud fra, at skipperskolen gjorde B bekendt med udtalelsen fra finansministeriet.

A klagede i skrivelse af 26. februar 1979 til mig over afgørelsen fra direktoratet for søfartsuddannelsen, og jeg oversendte klagen til handelsministeriet til videre foranstaltning.

Handelsministeriet udbad sig en udtalelse fra direktoratet for søfartsuddannelsen, som meddelte, at direktoratet på alle sagens stadier havde fulgt de sagkyndige myndigheders, bl. a. finansministeriets, udtalelser, og at direktoratet alene havde udtalt sig vejledende, idet et eventuelt krav på de omhandlede ydelser måtte rettes til den pågældende arbejdsgiver, bestyrelsen for X skipperskole.

Handelsministeriet henholdt sig til direktoratets udtalelse.

I klagen til mig af 7. februar 1980 om handelsministeriets afgørelse anførte A, at B »af sin læge blev raskmeldt den 22. august 1977, men at det ikke var muligt for ham at få adgang til sin arbejdsplads og genoptage sit arbejde, idet nøglesystemet i mellemtiden var blevet udskiftet ...«

I anledning af A's klage anmodede jeg industriministeriet om en udtalelse efter forud indhentet erklæring fra finansministeriet (lønnings- og pensionsdepartementet) og direktoratet for søfartsuddannelsen. Jeg anmodede særligt om, at der blev taget stilling til B's anbringende om, at hans fravær efter den 23. au-

gust 1977 ifølge aftale mellem handelsministeren og formanden for skipper-skolens bestyrelse ikke skulle tillægges hans fraværsperiode.

I en udtalelse af 13. marts 1980 meddelte direktoratet for søfartsuddannelsen, at direktoratet ikke så sig i stand til at udtale sig om en eventuel aftale mellem handelsministeren og bestyrelsesformanden om B's fraværsperiode. Direktoratet tilføjede:

»...

Det er dog direktoratets opfattelse, at den hævdede aftale, såfremt den måtte være indgået, næppe kan have indflydelse på det omhandlede ferispørgsmål, idet det synes helt klart, at forstander (B) også efter 22. august 1977 må betragtes som værende sygemeldt, når han ikke var i stand til at kunne genoptage sin tjeneste med fuld tjenestetid.«

Finansministeriet, lønnings- og pensionsdepartementet, anførte i en udtalelse af 28. april 1980 bl. a. følgende:

»...

I denne anledning skal man vedrørende den afgørelse, der blev tiltrådt af finansministeriet i skrivelse af 9. november 1978 (skal være 18. december 1978; min bemærkning), udtale, at de oplysninger, der dengang forelå i finansministeriet ved sagens behandling, indicerede, at betingelserne for at anvende bestemmelsen i ferieregulativets § 7, stk. 4, var opfyldt.

Det fremgår således af en række af de dengang foreliggende akter, at (B) havde været fraværende på grund af sygdom fra 14. marts 1977 til udgangen af juni 1978, på hvilket tidspunkt han fratrådte sin stilling som forstander for (X) skipperskole på grund af sygdom.

Ved finansministeriets behandling af sagen blev der lagt vægt på en række forhold, der samlet indicerede, at (B) gennem hele perioden august 1977-juni 1978 var sygemeldt.

For det første indgik det som et led, at (B) ikke dokumenterede, at han var raskmeldt den 22. august 1977.

For det andet fremgik det af sagens akter, at skolens bestyrelse - der havde afskedigelseskompetencen - ikke kunne anerkende, at (B) måtte betragtes som afskediget, men foreslog handelsministeriet, at han af helbredsmæssige årsager fortsatte på andre ansættelsesvilkår, hvilket forslag direktoratet for søfartsuddannelsen og handelsministeriet ikke kunne tiltræde.

For det tredje fremgik det af en redegørelse af 6. oktober 1977 fra direktoratet for søfartsuddannelsen, at (B) fra marts 1977 til redegørelsens dato var »formelt sygemeldt og fraværende fra skolen«.

Endelig fremgik det for det fjerde, at (B) i marts 1978 havde meddelt, at hans helbredstilstand nu var således, at han heller ikke kunne genindtræde på de af bestyrelsen foreslåede ansættelsesvilkår.

Finansministeriet har således efter de hidtil i sagen foreliggende oplysninger sammenfattende måttet gå ud fra, at (B) umiddelbart forud for afskedigelsen var fraværende på grund af sygdom i en periode på over 6 måneder og følgelig ikke havde krav på ferie med løn for ferieåret 1978/79 eller feriegodtgørelse, jfr. bestemmelserne i § 7 i reglerne af 5. juli 1977 om ferie for tjenestemænd. Det må her fremhæves, at afgørende for anvendelsen af denne bestemmelse er, at der foreligger fravær på grund af sygdom. Er dette tilfældet, kan der ikke gyldigt træffes en aftale mellem den ansattes overordnede om, at en vis del af tiden ikke skal betragtes som sygefravær med den konsekvens,

at der skal ydes ferie med løn eller udbetales ferieydelse efter samme ferieregler § 6 og § 7, stk. 2.

Af de oplysninger, der nu foreligger i forbindelse med sagens forelæggelse for folketingets ombudsmand i februar 1980, fremgår, at (B) ansås raskmeldt af sin læge den 22. august 1977, men at det ikke var muligt for forstanderen at få adgang til arbejdspladsen, fordi nøglesystemet var blevet udskiftet.

Kan disse omstændigheder verificeres, er der ikke tale om fravær på grund af sygdom i tiden efter den 22. august 1977, idet det herefter må antages, at (B) stod til rådighed for skolen, og at det derfor beroede på skolens forhold, at han ikke udførte arbejde på tjenestestedet. Er dette tilfældet, har forstanderen følgelig ikke været fraværende på grund af sygdom i 6 måneder eller derover umiddelbart før afskedigelsen. Heraf følger, at forstanderen må anses for at have holdt sin i 1977 optjente ferie i en del af ferieåret 1978, der ligger mellem 1. april og udgangen af juni 1978, hvor han fratræder, jfr. bestemmelsen i § 7, stk. 1, hvoraf tillige fremgår, at der i så fald skal udredes 1½ pct. særlig feriegodtgørelse. Var pågældende raskmeldt, følger det endvidere, at forudsætningen for anvendelse af § 7, stk. 4, i de nævnte ferieregler ikke er til stede.

...«

Industriministeriet forelagde finansministeriets udtalelse af 28. april 1980 for direktoratet for søfartsuddannelsen, der herefter i en skrivelse af 14. maj 1980 bl. a. udtalte,

»... at forstander (B) den 22. august 1977 har accepteret den af bestyrelsen truffne beslutning om genindtræden som forstander uden undervisningspligt.

Denne accept indikerer ikke, at forstander (B) er raskmeldt den 22. august 1977, men tværtimod, at han ikke var så rask, at han kunne påtage sig hvervet som forstander, med hvilket der følger en egentlig undervisningspligt på 22 timer.

Endvidere skal man henvise til den i fotokopi vedlagte erklæring af 20. marts 1978 fra (K) kommune, hvoraf det fremgår, at forstander (B) fra 1. august 1977 har fået tilkendt invalidepension.

Endelig skal man henvise til den ligeledes i fotokopi vedlagte skrivelse af 23. marts 1978 fra bestyrelsens formand, hvoraf det fremgår, at (B) i brev af 9. marts 1978 har meddelt, at hans helbred siden 22. august 1977 er blevet så forringet, at han ikke mere vil kunne indtræde i sin stilling som forstander på de af bestyrelsen i august 1977 foreslåede betingelser.

Direktoratet må derfor fastholde, at (B) har været fraværende på grund af sygdom fra 14. marts 1977 til udgangen af juni 1978, på hvilket tidspunkt han fratrådte sin stilling som forstander for (X) skipperskole.

...«

I en udtalelse af 25. juni 1980 anførte industriministeriet bl. a.:

»...

Idet industriministeriet kan henholde sig til sagsfremstillingen i de af finansministeriet af 28. april 1980 og direktoratet for søfartsuddannelsen af 13. marts og 14. maj 1980 afgivne erklæringer, der vedlægges, skal industriministeriet til (B's) oplysning om, at hans fravær efter den 22. august 1977 ifølge aftale mellem handelsministeren og formanden for skipperskolens bestyrelse ... ikke skulle tillægges hans fraværperiode, meddele, at dette tilsagn, der ifølge sagens akter er givet mundtligt af handelsministeren over for (formanden), efter ministeriets opfattelse alene refererer til, at anvendelsen af tjenestemandreg-

lerne om fravær på grund af sygdom ville have medført, at der efter ca. 4 måneders sygdom ville være taget skridt til afskedigelse.

Med hensyn til (B's) fravær efter den 22. august 1977 skal industriministeriet fastholde den opfattelse, at der var tale om sygdom, idet det over for ministeriet er oplyst, at (B) ikke ville kunne raskmeldes således, at han i fuldt omfang kunne genoptage de administrative og pædagogiske funktioner, der var knyttet til stillingen.

...«

I en skrivelse af 18. september 1980 henviste A til et medsendt bilag, »Notat 2 til statsrevisorerne om forskellige spørgsmål vedrørende søfartsuddannelsen« side 1-3. Notatet, der var udateret, var afgivet af rigsrevisionen til statsrevisorerne efter, at de den 2. september 1980 havde afgivet »beretning om direktoratet for søfartsuddannelsen og dets forvaltning af tilskudskonti« (nr. 7/1979) til Folketinget. A henviste bl. a. til følgende passage i notatet:

»...

Direktoratet havde den 11. marts 1977 over for (X) skipperskole bekræftet en mundtlig aftale om, at skolen fra 1. april 1977 fritages for at varetage de administrative opgaver i forbindelse med driften af afdelingen i (Y). Samtidig blev budgettet for (X) skipperskole reduceret med 270.000 kr. til 600.000 kr. Efter handelsministeriets besvarelse af 28. april 1977 af et spørgsmål, der var stillet af finansudvalget, skyldtes ca. 150.000 kr. af denne reduktion, at administrationen af fiskeskipperkurset i (Y) overgik fra (X) skipperskole til (Z) skipperskole, medens den yderligere reduktion med 120.000 kr. (bl. a.) skyldtes, at lønningssudgifterne kunne reduceres, da *skolens forstander genoptog undervisningen efter en længere sygeperiode*, (fremhævet af A). ... «

A påpegede, at det heraf fremgik, at B havde genoptaget undervisningen efter en længere sygeperiode, og at det ikke stemte med oplysningen i udtalelsen af 14. maj 1980 fra direktoratet for søfartsuddannelsen.

B oplyste den 5. december 1980 telefonisk over for en af mine medarbejdere, at oplysningen i notatet til statsrevisorerne måtte være forkert, da han - som A havde anført i sin skrivelse af 7. februar 1980, og som A senere den 10. december 1980 telefonsk havde bekræftet over for en af mine medarbejdere - havde været forhindret i at udføre sit arbejde efter raskmeldingen den 22. august 1977. Når B havde påpeget fejlen over for mig, var det for at sandsynliggøre, at direktoratet også kunne have afgivet forkerte oplysninger i den foreliggende sag.

I telefonsamtale med en af mine medarbejdere den 10. december 1980, oplyste A, at der ikke blev truffet aftale om B's ferieperiode i ferieåret 1978/79.

I en skrivelse til A udtalte jeg følgende:

»1. (B's) ansættelsesforhold

a) Efter den ovenfor gengivne bestemmelse i § 6, stk. 1, i vedtægterne for skipperskolen (af 1968) ansætter bestyrelsen for skolen forstanderen (bestyreren) ved skolen. (Ansættelsen skal godkendes af handelsministeriet (nu industriministeriet)).

Vedtægterne (eller bekendtgørelsen om godkendelse af drift m. v. af skipperskoler) indeholder ikke udtrykkelige bestemmelser om, hvem afskedigelseskompetence er tillagt.

Det kan efter min opfattelse ikke give anledning til tvivl, at afskedigelseskompetencen tilkommer bestyrelsen for skolen, jfr. herved også finansministeriets ovenfor gengivne udtalelse af 28. april 1980.

På sit møde den 23. marts 1978 traf bestyrelsen for skolen beslutning om at opslå stillingen som forstander for skolen fra den 1. juli 1978. Beslutningen blev truffet efter (B's) henvendelse til bestyrelsen i skrivelsen af 9. marts 1978.

De akter, som jeg har modtaget, indeholder ikke udskrift af bestyrelsens protokol for mødet den 23. marts 1978.

Jeg må efter det oplyste lægge til grund, at (B) den 23. marts 1978 efter ansøgning blev afskediget fra stillingen som forstander for skolen med virkning fra den 30. juni 1978.

b) Handelsministeren meddelte i skrivelsen af 4. november 1977 formanden for bestyrelsen for skolen, at han var indforstået med, at (B) fratrådte sin stilling »med 6 måneders varsel fra udgangen af indeværende år« (det vil sige den 30. juni 1978). Handelsministeriet ses ikke senere at have fragået dette tilsagn.

Jeg må herefter lægge til grund, at der af handelsministeriet er givet tilsagn til bestyrelsen om tilskud (med 100 pct.) til aflønningen af (B) indtil den 30. juni 1978.

2. (B's) tjeneste i tiden fra den 1. januar 1977 til den 30. juni 1978.

a) Fra den 1. januar-14. marts 1977:

(B) udførte tjeneste. Jeg finder ikke, at sagen giver mig anledning til at gå nærmere ind på spørgsmålet om omfanget af (B's) tjeneste i denne periode.

b) Fra den 15. marts-22. august 1977:

(B) var sygemeldt.

c) Fra den 23. august 1977-30. juni 1978:

(B) var raskmeldt - dog sygemeldt fra den 9. marts 1978.

I denne periode udførte (B) efter det oplyste ikke arbejde på skolen.

(A) har i skrivelsen af 7. februar 1980 til mig anført, at årsagen hertil var, at det ikke var muligt for (B) »at få adgang til sin arbejdsplads og genoptage sit arbejde, idet nøglesystemet i mellemtiden var blevet udskiftet«.

(B) har under telefonsamtalen med en af mine medarbejdere den 5. december 1980 bekræftet, at han ikke var på skolen i denne periode, og at årsagen hertil var, at han var forhindret i at komme ind på skolen på grund af ændring af nøglesystemet.

Spørgsmålet om hindringer for (B) for at få adgang til sin arbejdsplads er ikke nærmere belyst af de akter, som jeg har modtaget. Der foreligger ikke oplysninger om, at bestyrelsen i denne periode har givet (B) nærmere bestemte pålæg om at genoptage arbejdet på skolen. Forholdet må formentlig i det hele ses i sammenhæng med den pågående brevveksling m. v. om (B's) ansættelsesforhold (på baggrund af den foreliggende uklarhed herom).

Til det, direktoratet for søfartsuddannelsen (i skrivelsen af 14. maj 1980, jfr. ovenfor s. 489) har anført om, at »denne accept (af 22. august 1977, min bemærkning) ... ikke (indicerer), at (B) er raskmeldt den 22. august 1977, men tværtimod, at han ikke var så rask, at han kunne påtage sig hvervet som forstander, med hvilket der følger en ugentlig undervisningspligt på 22 timer«, skal jeg bemærke, at der, så vidt jeg kan se, ikke i foreliggende oplysninger er grundlag for den antagelse, at han ikke i den heromhandlede periode kunne have påtaget sig arbejdsopgaver i samme omfang som hidtil accepteret.

Således som sagen foreligger oplyst, må jeg herefter lægge til grund, at (B) ikke i denne periode var sygemeldt, at han dog ikke udførte tjeneste på skolen, at dette skyldtes særlige omstændigheder, der imidlertid ikke foreligger udtømmende oplyst, og at (B's) arbejdsgiver, bestyrelsen, stilltende synes at have accepteret dette.

På det foreliggende grundlag må jeg - også selv om der henses til invaliddepensionsafgørelsen af 3. marts 1978 (med virkning fra 1. juli 1977) - anse det for noget betænkeligt, at det lægges til grund, at (B) »umiddelbart forud for afskedigelsen har været fraværende på grund af sygdom i 6 måneder eller derover« (det omtalte feriecirkulæres § 7, stk. 4).

3. (B's) ferieforhold.

a) Det retlige grundlag for bedømmelsen af (B's) ferieforhold er finansministeriets (Lønnings- og pensiondepartementets) cirkulære om de for statens tjenestemænd gældende ferieregler (nu cirkulære nr. 217 af 5. december 1979).

b) Optjeningsåret 1977:

(B) var ansat hele året.

Fravær på grund af sygdom sidestilles med tjeneste i stillingen (cirkulærets § 1, stk. 3).

I ferieåret 1978/79 (den 1. april 1978 til den 31. marts 1979) havde (B) ret til 24 dages ferie (4 uger).

Da (B) var afskediget med virkning fra den 30. juni 1978, skulle ferien afvikles i perioden fra den 1. april til den 30. juni 1978 (cirkulærets § 7, stk. 1).

I hele denne periode var (B) imidlertid sygemeldt.

Tilrettelæggelse af ferie sker ved arbejdsgivers bestemmelse (cirkulærets § 2).

Der foreligger ikke i sagen oplysninger om, at bestyrelsen for skolen har bestemt, at (B) i perioden fra den 1. april til den 30. juni 1978 - på trods af sygemeldingen - skulle afholde ferie. I øvrigt er vedkommende arbejdsgiver næppe beføjet til at bestemme, at en ansat i en sygeperiode afholder ferie. Da der ikke foreligger en beslutning fra bestyrelsen om, at (B) skulle afvikle ferie i perioden fra den 1. april til den 30. juni 1978, finder jeg imidlertid ikke at have anledning til at gå nærmere ind på dette spørgsmål.

Det er herefter - på det foreliggende grundlag (og under forudsætning af, at cirkulærets § 7, stk. 4, anses for uanvendelig, jfr. ovenfor) - min opfattelse, at (B) i ferieåret 1978/79 var berettiget til 24 dages ferie og til særlig feriegodtgørelse, at ferien ikke har været afholdt, og at (B) derfor har krav på at modtage en godtgørelse og en særlig godtgørelse; jeg henviser i den forbindelse til bestemmelsen i cirkulærets § 7, stk. 2.

c) Optjeningsåret 1978:

(B) var ansat i tiden fra den 1. januar til den 30. juni 1978.

1°. For tiden fra den 1. januar til den 9. marts 1978 gælder samme forhold som anført ovenfor under b, det vil sige, at (B) for denne periode har krav på at modtage en godtgørelse og en særlig godtgørelse.

2°. For tiden fra den 10. marts til den 30. juni 1978 er retten til godtgørelse og særlig godtgørelse bortfaldet under hensyn til, at (B) umiddelbart forud for afskedigelsen har været fraværende på grund af sygdom, jfr. cirkulærets § 7, stk. 3.

4. Jeg har samtidig hermed henstillet til industriministeriet - eventuelt efter forudgående drøftelse med finansministeriet, lønnings- og pensionsdepartementet - at foranledige, at de rejste feriegodtgørelsesspørgsmål tages op til fornyet overvejelse under hensyntagen til det, jeg har anført ovenfor.

...«

Jeg bad industriministeriet om at underrette mig om resultatet af ministeriets overvejelser.

Ved skrivelse af 8. april 1981 underrettede industriministeriet mig om, at ministeriet i overensstemmelse med min henstilling havde forelagt de nævnte feriegodtgørelsesspørgsmål for lønnings- og pensionsdepartementet, der i skrivelse af 17. marts 1981 havde udtalt, at departementet havde taget min vurdering vedrørende B's sygefravær til efterretning, og at departementet intet yderligere havde at tilføje min redegørelse.

Industriministeriet havde herefter anmodet direktoratet for søfartsuddannelsen om at udbetale feriegodtgørelse i overensstemmelse med det af mig anførte.